

Nr 295.

Av herrar **Pettersson** i Rosta och **Jonsson** i Skedsbygd, *angående konsolidering av industri- och handelsföretag till mötande av en kommande lågkonjunktur.*

Från allt flera håll har numera anslutning uttalats till den uppfattningen att vi ha att i möjligaste mån verka för en statlig beredskapspolitik, som gör det möjligt för oss att stå bättre rustade inför nästa kris, än vi voro då vi hade att möta den nyligen genomkämpade.

Därvid kommer det icke enbart an på staten och på de åtgärder som av denna direkt vidtagas. En minst lika viktig faktor torde vara, att näringslivets och de producerande företagens kraft stärkes.

Det är otvivelaktigt av stor betydelse att de enskilda företagen i möjligaste mån följa statens exempel och under goda tider söka reservera medel för kommande sämre.

Det gäller emellertid att tillse, att icke onödig kritik i detta fall riktas mot den enskilda företagsamheten, liksom att åtgärder till underlättande av näringslivets konsolidering i antytt hänseende från statsmakternas sida vidtagas. Det bör emellertid icke enbart vara ett stundens vinstintresse, som faller utslaget när det gäller att leda ett ekonomiskt företag av betydande inflytande i produktionen, utan här om någonsin bör krav kunna riktas på framsynt konsolidering syftande till att möjliggöra för näringslivet att möta även ekonomiskt hårdare tider. Statsmakterna böra medverka härtill i den mån sådant kan ske.

I synnerhet gäller detta de stora företagen, som under högkonjunktur lätt draga till sig och uppsuga mycken arbetskraft. Det är ett statsintresse av betydande mått att denna arbetskraft ej under en lågkonjunktur kastas ut i arbetslöshet och av företaget lämnas vind för våg.

Ett stort ansvar påvilar härvidlag dessa företag, och det är statens skyldighet att i möjligaste mån medverka till att arbetskraften även under en lågkonjunktur kan beredas sysselsättning i produktivt arbete.

När i överenstämmelse med sådana synpunkter motioner väcktes vid förra riksdagen — nr 174 i första kammaren och nr 383 i andra kammaren — förklarade sig riksdagens första lagutskott i utlåtande nr 21 finna tanken om de stora företagens ekonomiska konsolidering *värd allt beaktande.*

Att ett ingripande från statens sida i lagstiftningsform vore att förvänta, synes även ha varit i överenstämmelse med utskottets uppfattning, då i dess utlåtande uttryckligen hänvisades till den pågående utredningen angående reform av aktiebolagslagstiftningen.

Ehuru utskottet sålunda delade motionärernas uppfattning både angående behovet av en konsolidering av de enskilda företagen och angående möjligheterna att genom ändring i aktiebolagslagstiftningen främja konsolideringssträvandena, fann utskottet likväl år 1937 motionärernas framställning i avvaktan på utredningen icke böra föranleda någon åtgärd.

Sedan dess ha symptomerna av en högkonjunkturs avmattning allt tydligare framträtt, och staten själv har icke tvekat att tillgripa betydelsefulla åtgärder för att kunna möta en annalkande kris.

Under sådana förhållanden, och då de enskilda exempel på företag som konsolidera sin ställning, som kunna anföras, icke motbevisa att statliga åtgärder i berört avseende behöva företagas — det är icke för sådana företags del, lagstiftning är av nöden — kan en ny framstöt anses vara befogad.

I anslutning till vad ovan anförts hemställes sålunda,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamma åtgärder för åstadkommande av en lagstiftning varigenom industri- och handelsidkande aktiebolag och därmed jämförliga företag bringas att i ökad utsträckning använda sin under goda tider uppkomna vinst till konsolidering av sin ställning för att kunna möta kommande kriser.

Stockholm den 23 januari 1938.

Ivar Pettersson
i Rosta.

Arvid Jonsson.
